

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Justitie & Veiligheid
t.a.v. de griffier, mevrouw M.E. Haveman - Schüssel

per e-mail: cie.jv@tweedekamer.nl

Onze referentie
2020-1782369977-2897/MHEEN

Den Haag
21 oktober 2020

Betreft
Notaoverleg slachtoffers 28 oktober a.s.

Geachte dames en heren,

Op 28 oktober houdt uw commissie een notaoverleg slachtoffers, waarbij onder meer over de kabinetsreactie op het onderzoek van de Universiteit Utrecht naar langlopende letselschadezaken zal worden gesproken. Met het oog hierop zouden wij u graag het volgende willen meegeven.

Achtergrond

Langlopende letselschadezaken zijn zeer impactvol voor slachtoffers. Zij kunnen van de ene op de andere dag de grip op hun leven kwijt zijn. Zij komen dan in een proces terecht waarin veel spelers een rol hebben (belangenbehartiger, medisch (contra-)expert, verzekeraar, etc.), met uiteenlopende belangen en waarin zij vaak niet snel duidelijkheid kunnen krijgen over de financiële afwikkeling. Slachtoffers ervaren dit als een gebrek aan eigen regie en hebben zelfs het gevoel 'vermalen' te worden in een complex systeem, met veel actoren. Er is sprake van een gebrek aan procedurele rechtvaardigheid: slachtoffers moeten conform het aansprakelijkheidsrecht in het BW stellen en bewijzen dat zij schade hebben geleden, en de verzekeraar kan dit vervolgens betwisten.

Onderzoek UU

In het uitvoerige rapport van de Universiteit Utrecht naar de oorzaken van langlopende letselschadezaken, dat in opdracht van De Letselschaderaad en op instigatie van minister Dekker is uitgevoerd, wordt dit eens te meer duidelijk. De onderzoekers komen onder meer tot de conclusie dat vertraging in het proces niet aan één specifieke partij te wijten is. Vertraging zit in de praktijk bij de verzekeraar, belangenbehartiger, maar ook medische expertise is in de praktijk tijdrovend. Tevens concluderen de onderzoekers dat de perceptie van slachtoffers over het proces vaak niet overeenkomt met de werkelijkheid. Hierdoor kunnen verkeerde verwachtingen leven, en daarmee teleurstellingen.

Kabinetsreactie

In de kabinetsreactie onderschrijft de minister de uitkomsten van het onderzoek én de verbetervoorstellen vanuit De Letselschaderaad, te weten:

- De oprichting van een letselschadecommissie die via buitengerechtelijke geschilbeslechting bestaande langlopende letselschadezaken versneld procedureel en inhoudelijk kan beslechten;
- Inzet van onafhankelijke herstelbemiddeling;
- De ontwikkeling van een centraal online schadeafwikkelingsplatform, dit verbetert de inzichtelijkheid en regiemogelijkheden voor slachtoffers;
- Verdergaande normering van het proces en de uitgangspunten voor de schadevergoeding, waarbij aansluiting wordt gezocht bij goede voorbeelden uit andere Europese landen;
- Het bevorderen van het gebruik van één medisch adviseur;
- De invoering van een Nationaal Keurmerk Letselschade;
- Daarnaast wijst de minister op het verbeteren van de toegang van slachtoffers tot laagdrempelige geschillenbeslechting via KiFID.

Het is goed dat het kabinet de verbetervoorstellen van De Letselschaderaad onderschrijft. En dat de minister de collectieve verantwoordelijkheid van de betrokken professionals benadrukt. Maar daarmee zijn we er nog niet. Het Verbond mist in de reactie de belangrijke prioritering en tijdsindeling die De Letselschaderaad in haar reactie heeft gemaakt. Daarmee doelen we op het volgende.

Uit het rapport komt naar voren dat slachtoffers het zeer belangrijk vinden dat ze krijgen wat nodig is om van te leven, dat de schade vlot wordt afgewikkeld en dat ze meer invloed hebben op het proces. Daarnaast wil men een minder complex proces waar minder partijen een rol spelen. Slachtoffers geven niet aan dat ze een proces willen waarbij een belangenbehartiger wordt gevraagd voor hen de hoogst mogelijke schadevergoeding te bewerkstelligen. Terwijl dat laatste is wat we in de praktijk vaak terugzien, omdat de huidige wettelijke systematiek het als knellend ervaren toernooimodel faciliteert. Wij menen dat een nadrukkelijker rol van de wetgever hierbij essentieel is.

Normering

Om een vlot proces te realiseren waarin het slachtoffer krijgt wat nodig is en dat bedrag ook vergelijkbaar is met wat andere slachtoffers in een vergelijkbare situatie krijgen, is het nodig om de letselschadebehandeling meer te standaardiseren en de vergoeding meer indicatief (binnen genormeerde bandbreedtes op basis van factoren als arbeidsongeschiktheid, aard van het letsel etc.) vast te stellen. Een dergelijke wijze van schades afhandelen leidt in het buitenland (zoals Zweden en Ierland) tot een aantoonbaar hogere slachtoffertevredenheid. Het Verbond laat momenteel onderzoek uitvoeren naar de stelsels van deze landen om te bezien of aspecten daarvan ook toepasbaar zouden kunnen zijn voor Nederland.

Het leidt daarnaast ook tot een sneller proces dat transparanter en eerlijker is omdat het minder dan het huidige proces afhankelijk is van de belangenbehartiger die iemand heeft gekozen, of de verzekeraar van de aansprakelijke partij (waar het slachtoffer niet voor heeft gekozen). Met het oog hierop zet het Verbond in op een systeem van WA-direct bij motorrijtuigen, waarbij een verzekerde voor zijn geleden schade ook rechtstreeks bij zijn eigen verzekeraar terecht kan voor vergoeding van zijn schade.

Met een indicatief stelsel worden gelijke gevallen daadwerkelijk gelijk behandeld. Tevens werkt dit depolariserend ten opzichte van het huidige (toernooi-)model gebaseerd op vergoeding van de 'concrete' schade. Natuurlijk zijn er gevallen die zo uitzonderlijk zijn dat deze manier van schade afhandelen voor hen niet passend is. Daarvoor zou een hardheidsclausule kunnen worden ontwikkeld.

Herstelbemiddeling

In de kabinetsreactie wordt ook aangegeven dat ingezet wordt op onafhankelijke herstelbemiddeling en dat dit wordt bevorderd middels een bijdrage aan De Letselschaderaad. Doordat verschillende begrippen door elkaar worden gehanteerd, wordt niet helemaal duidelijk welke vorm van herstelbemiddeling wordt bedoeld. Herstelcoaches die zien op het verdere herstel van het slachtoffer of herstelbemiddeling, waarbij een gesprek tussen de veroorzaker van het letsel en het slachtoffer wordt gefaciliteerd, met als doel een spoediger herstel van het slachtoffer? Wij zijn voorstander van het inzetten van de subsidie voor herstelbemiddeling gelet op de goede resultaten die daarmee in andere verbanden zijn gehaald. Het zou goed zijn als hierover meer duidelijkheid komt.

Ten slotte

Met het rapport van de Universiteit Utrecht is meer inzicht geboden in de onderliggende factoren, die van invloed zijn op de lengte en complexiteit van de letselschadebehandeling. Wat betreft de oplossingen zien wij een mix van collectieve verantwoordelijkheid van partijen zelf, maar ook een rol voor de wetgever, waarbij goede voorbeelden uit andere landen inspiratie kunnen bieden voor Nederland. Het is zaak voor partijen om nu door te pakken en daarmee de positie van letselschadeslachtoffers daadwerkelijk te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

G. Feiter-Van Heuvelen